

מראה הדם

תיאור מכת דם על פי מדרשי חז"ל

- פרשת וארא תשע"ו -

א.

ברגע זה. קלט מוסטפה שאם מישהו לא יתפוס כאן פיקוד. לבסוף, גם הוא ישתגע.

"שקט" צעק מוסטפה בקולו הבס "שקט-שיהיה כאן" כשהוא תופס פיקוד "כולם נשארים פה. אני ומוחמד הגיבור הולכים לבדוק, מה שקרה"

ליבו של מוחמד פרפר כהוגן. האם משוגע הוא להיכנס עכשיו לבית, ואם הבית יחליט ליפול עליו, מה יעשה?

אך למראה עיניהם המעריצות של בניו ואשתו פטימה לעברו-אביהם הגיבור החזק. התאזר בעוז ותעצומות, כשהוא מכריז בקול "אני יכנס עם מוסטפה. אף אחד לא יעיז לזוז ממקומו, מי שזז אני לא אחראי עליו"

ב.

ריח העשן החרוך שקיבל את פניהם מיד בהיכנסם לבית לא הותיר מקום לספק. הריח מגיע מהתנור.

לאט, לאט, נגשו שניהם לתנור, כשהם מסלקים את פתח התנור. לכזה מראה מבהיל, אף אחד לא הכין אותם:

העצים שכבו חרוכים זה ליד זה. נוזל אדום למראה זב ונוטף מעדנות מן העצים על תערובת בלולה של כמה גושים בלתי מזוהים. כשעשן שחור מיתמר כמו מן ארובה ישר לעיניהם המתחלחלות.

הריח המבאיש עם העשן שנכנס לתוך העיניים, גרם חיש מהרה אף לשני פלחים שכאלו, לברוח מן הבית כל עוד נשמתם וריחם עמם.

"כן." סח מוסטפה למוחמד, "גם בבית שלי קרה אותו דבר, למי יש עניין לשפוך דם בתנורים שלנו?"

בעוד מוחמד מנסה לחשוב לאיזה בעל חוב שלו, גם מוסטפה חייב כסף... אולי יתאגדו יחד ו...

איי איי, ננער לו מוסטפה, "אה, בעצם, זה משה. הוא אשם בהכל..."

"מה-מה" הזדעק לו מוחמד "מה אמרת, משה, מי זה, מה זה?" "איי פלח בן פלח, לא שמעת? כולם מדברים מזה, לא שמעת כלום? כולם יודעים את זה.

"משה-מנהיג היהודים החדש, התחיל לאחרונה להגיע כל יום לכבוד המלך ירום הודו' בסיוור

פטימה. עמדה ליד התנור, מכניסה גזרי עצים, תוך שהיא מוודאת שהם לא לחים או רטובים מדי. דבר המשפיע ישירות על טיב הלחם הנאפה, ובעקיפין למצב רוחו של בעלה, שאף כך צריכה היא לרחמים גדולים שיעבור היום-והלילה בלי פגע ומכשול.

מזה שנים. כך היא הסדר. בעוד ליל, קמה היא בשקט-בשקט לבל תפריע לבני הבית משנתם העריבה להם-ולעולם. מוציאה את שק הקמח, מערה מלוא ספל קמח לקערת הנחושת, מוסיפה מים מהחבית, לשה עד שהעיסה מתערבבת ומתערבלת דבוקה היטב, לאחר מכן מכסה בסדין שיתפח יפה יפה, אז הולכת היא להכין את התנור לאפייה.

יופי. הייתה מרוצה לעצמה. העיסה תפחה בדיוק כמו שמוחמד אוהב ודורש. גלגלה את העיסה לצורת לחם, בתוספת זילוף מיני שמנים ותבלינים מצריים, הציתה את האש בעצים, הכניסה את הלחם לתנור. אחריה הגיפה את דלת התנור.

עשן חרוך התפשט בהדרגה בבית, כשעיטושי בני המשפחה נשמעו בעוז. כשהם יוצאים ממיטתם, ובעיניים טרוטות שואלים; מה קרה. הצחנה שלטה בכל פינה, העיבה על כל אף, כשהעשן צורב גם הוא כל עין.

"לצאת מן הבית" צעק מוחמד בנשמתו הטרופה-בקולו הצרוד, "קודם כל לצאת" זעק לבנו ששכב שרוע על מיטתו כשייגף אמיתי "אח"כ נראה מה קרה" תוך הוספת האיום הקבוע "הפושע ייתפס וישלם על זה."

אסיפת שכנים מרגשת שכזה לא ראתה שכונת הפלחים מזה שנים רבות. שנים חיים הם פה בסמיכות לנילוס, שואבים כל יום מהנילוס מים ומשקים את השדות. מהיד לפה, בלא צורך להתארגן יחד לחפירת תעלות ארוכות לצורך זרימת המים מהנילוס עד השדה.

עכשיו, כולם פה. אף אחד לא חסר במעמד ההיסטורי. כולם מתגודדים ומתקוטטים יחד, זה טוען בכה, וזה צועק בכה. היא בוכה על העיסה ורעותה מתאוננת על תבשילה.

אחרי דקות ארוכות של בלבול וטירוף, התחילה אשת מוסטפה לבכות שהעולם מתחיל להיחרב..., וזה סימן ש... כדמיון המזרחי הטוב עליה.

הפרטי-המלכותי 'לפנות בוקר'
ליד הנהר.

"מה" הזדעק לו מוחמד "שם בסיור האישי של
המלך, ש'אף אחד' לא הולך עמו"

"כן. אך לא זה העניין" קטע אותו מוסטפה בחדות "לא רק
שהוא מפריע לסדר הקבוע של המלך". כשריר נוטף מפיו
מהתקצפותו על החוצפה היהודית "הוא פשוט מגיע לשם,
ומעלה דרישות בלתי לגיטימיות ובעצם אף בלתי ישימות.
הוא טוען, שעל פי בקשת השם אלוקי ישראל צריך להרשות
לכל היהודים לצאת מהארץ, ו..."

"מה?" הצטוו לו מוחמד. השתגעת? "לשחרר את
היהודים? כל המשק יקרוס, הם הרי כח העבודה והבנייה
של כל הממלכה"

"רגע, תירגע." צרח מוסטפה בניסיון נואש להרגיע את
הרוחות, בהמשיכו "בקיצור, אז משה הזה אמר לאחרונה
למלך. כי אם לא ישלח את היהודים ממצרים, כל המים
במדינה יהפכו לדם"

"אני לא מבין. 'מים' יהפכו ל'דם', לא. זה פשוט לא יכול
להיות" פסק מוחמד בנחרצות ערבית, "שלא יבלבל..."

"מבלבל בראש? זה המציאות. אין מה לעשות. בינתיים, הוא
צדק וב-דם. מה שמפריע לי פה, שזה על חשבוננו.

"סליחה על שאני מצער אותך, ממשיך מוסטפה בהקראת
החדשות. עכשיו אני נזכר, שהוא אמר שגם כל הדגים
שביאור ימותו ויסריחו.

"כן, אבל מי כיבה את האש של התנור?" הצטעק מוחמד
עודו נזכר בבטנו המצפה לאוכל "אתה יודע איזה לחם טוב
היה יוצא, אם הוא לא היה מכבה את התנור"

"אוי' טיפש, תפסיק כבר", התכעס מוסטפה, "משה היהודי
הזה, אמר לפרעה: כל מים יהפכו לדם. כך שאין מה לעשות.
כל העולם בנוי מארבע הכוחות: אש. מים. רוח. עפר."
כשמוחמד מנענע את ראשו בכל כוחו, כמנסה לשכנע
שהוא מבין.

"אז בגזרי העצים יש בתוכו מעט כח מים. עכשיו, תחשוב
רגע. אם זה נהפך לדם ויוצא מהעץ, נו, מה קורה?

נכון. נכון. התלהב לו מוחמד. "הדם נטף מן העצים וכיבה
את האש".

"די. התפרץ מוסטפה "למה אתה כל כך מרוצה? שהבנת
בסוף מדוע מסריח כאן כל האיזור, ולמה אין מה לשתות?

אי' מה יהיה פה... ילל מוסטפה.

ג.

כשהוא גורר את מוסטפה לצדו, נעמד מוחמד בחצר
לנוכח השכנים המנמנמים מולו, חולמים בהקץ
או בשנתם. בקולו הצרוד העיר את כולם:

"כל אחד בלי יוצא מן הכלל, לוקח
בידו כלי חרישה" כשהוא מוריד את הטון.
"מהמידע שהגיע לידינו, כל הנילוס נהפך לדם"
ההלם והתדהמה שאחזה בציבור. נתנו לו זריקת
עידוד. סופסוף כולם יודעים שיש מנהיג לשכונה.

"אנחנו יותר חכמים מכולם" כשכולם מתסכלים לעברו
בהערצה סמויה וגלויה. "נצא יחד לכיוון הנילוס, אך לא עד
הנילוס ממש, נעצור במרחק סביר מן הנילוס, שם עמוק
באדמה איפוא שהם לא הצליחו לקלקל. יש כנראה חללים
מלאים מים, נחפור שם עד שנגיע למים, נשאב את זה,
ויהיה לנו מה לשתות."

ההתרגשות שאחזה בציבור לא ניתנת לתיאור. זאת רק
נאמר. אפי' פניו של מוסטפה-שחום העור, נתכסה בגוון
ארגמני-אדום מחמת הבושה, שלא הוא, חשב על הרעיון.

כשמוחמד הולך בראש, כמנהיג בגדוד. בידו המעדר הוותיק
הירוושה לו מסביו מוחמד הגיבור-הראשון שעל שמו נקרא
לזכרו לגאוות נפשו.

במרץ מצרי התחיל מוחמד לחפור כשסביבו נאספו להם כל
החבורה כולה, "מי שלא יעבוד-לא יקבל מים" צווח בקולו.
בראותם עומדים ומסתכלים, כנהנים למראה עבודתו.

האיום עשה את פעולתו. כולם מתחילים לסחוב מעדרים
או לפחות כלי שדומה לכלי חרישה. צועקים בקול, דוחפים
ונדחפים, רבים ובוכים. העיקר שמוחמד לא יחשוד בהם ח"ו
שהם לא עובדים מספיק.

מוסטפה שאיבד בפעם אחת את כל מעמדו, גמר בדעתו,
שעליו לקבל בחזרה לעצמו את הבכורה, עכשיו ומיד. לפני
שיהיה מאוחר מיד.

הוא החל לחפור בקצב ובמהירות נוראית, כשהוא מוציא
יחד עם זה את כל זעמו שצבור אצלו זה ימים ושנים.

לפתע. הרגיש מין תחושה כאילו המעדר נטמע לאט בעפר,
כהולך להיבלע בתוך האדמה. אה, כמפחד להאמין שהוא
הצליח. הוא קלט. כן. אה, זה מים...

בהתרגשות גוברת צעק וצווח בקול לא לו "מצאתי, מצאתי
מים". האתים וכלי המלאכה נפלו מידי כולם, כשכולם
ממש, כולל מוחמד רצו (מלשון ריצה), שכן רצו (מלשון
רצון), לראות את הפלא הגדול, 'יש מים'.

מוסטפה, כמבטיח לעצמו את הבכורה, השתטח חיש ארצה,
מכניס כל ראשו לבור, ולוגם להנאתו ולגאוותו מהמשקה
היקר. אחרי הכול, כבר כמה שעות שהוא לא טָעַם טַעַם מים.

מוחמד. נעמד בעמידה יציבה סמוך לבור, כשומר המים
הבלתי רשמי של מצרים. אלו שעמדו שם לפניו, הבינו
בכמה רמזים גסים, ואף ביותר מכך. שהבא בתור
הוא, הוא-מוחמד.

הגרגורים לא נפסקו בעוד מוסטפה מנענע
רגליו 'באוושר' כנהנה מכל רגע וטיפה.

האם להרים רגליו כמעשה אבותיו
בכגון דא, או הפעם בעידי דגאולתא מותר
לו להרים גם את ידו.

אך מוחמד הקדימו, בחנפנות ערבית "תראה אין לי
שום דבר נגדך, אני אישית שותה דם לרוויה, יש לזה
אפילו סגולות רפואיות (לא פשוטות).

"אך, פשוט, יש לי ילד קטן, אלרגי לדם, ואתה יודע, ילד זה
ילד, לא משנה יהודי או ערבי, הילד מתחנך למים" כשקולו
גובר בתחינה, "מה אני יעשה? אתה יודע מה, הרי 'אני' לא
גנב, אני יסחוב לך את החבית הביתה. אבל בתנאי אחד"
כן. נרגע לו יענק'ל, מה התנאי, "כלום. רק ספר לי מאיפוא
אתם לוקחים את המים?" "אה, מן הנילוס" ענה יענק'ל.

"...חוצפן-עבד שכמוך" התרתח מוחמד "אתה עושה ממני
צחוק. הנילוס מצחין עד פה, ואתה לקחת משם מים? אתה
יודע מה, יהודון. לך אתה לקחת מים מהנילוס..." כשהוא
משחרר צחוק פרוע.

החלטתי שיש לי מים, ויש לי פטימה צודקת שאני 'מוחמד-
הגדול'. כולם התחבאו מתחת החלונות כאילו שאסור לקחת
מהיהודים, ואני מסודר. יש לי מים. כבר אבדוק, לכמה
אנשים זה יספיק, אבל מוסטפה בטח לא יקבל, הוא ניסה
בבוקר להשתלט על העסק, כאילו שהרעיון היה שלו.

בחדר הפנימי בביתו, כשהיה בטוח במאת האחוזים שאף
אחד לא רואה, הרשה מוחמד לעצמו להוריד את החבית
מעל כתפו, כשרק פטימה קבלה 'אישור מיוחד' להיות
נוכחת בחדר בעת 'הסרת הלוט' מהחבית.

מיד בפתיחת החבית, הרגישו שמשוהו לא בסדר. פטימה
הנמיכה את הטון בשירי הניצחון בשבחו ובחזקו, בד בבד
הסתובבה לעבר הדלת כמנסה, לא להריח.

...צבע האדום הצח, לא הותר מקום לספקות. היהודי הזה
עשה ממנו צחוק, אבל לא סתם; בפרצוף.

לא נשאר לו אלא להסכים לפטימה שהמשיכה בקול נכאים
בסיכומיה, מעתה יש לנו גם: חבית מלאה, דם.

ה.

"יש גבול לכל תעלול" אני יראה להם. בעודו שומט את מכסה
החבית, ומרים רגליו בשעטה.

הפעם לא הוצרך אף לחכות. מיד לנגד עיניו הלך געצ'ל.
באותה תמונה מוכרת ודוקרת. בידו אווז הוא חבית מים,
כשילדיו שרים את הלהיט החדש, מים, מים, מים.

הפעם, החליט מוחמד, בשונה מנוהגו כסדר. הפעם לשם
שינוי ישמע לקול סבתו "לאט. אבל בטוח." נעמד לפני
געצ'ל ומשפחתו, כאומר 'התנועה חסומה'.

כמעשה בעל הבית מושיט ידו לחבית, פותחה, דוחף
לתוכה את חוטמו, כן זה מים. לא לוקח שוב
סיכונים, מציץ בשנית לתוכה, כן, זה מים.

"מוסטפה" הרעים מוחמד "תן
לכולם לשותה" נענועי הרגליים התגברה.
כשהציבור התחיל לקלוט שמשוהו הסתבך...

אחד, שתיים, שלש. בכוחות משותפים הרימו את
מוסטפה המסכן, שלא הפסיק להקיא דם, וסחבו אותו
לכיוון ביתו. כשהוא מפרפר בין החיים והמוות, בעודו לא
מפסיק לרקוק, דם אחרי דם.

מוחמד נשאר לעמוד ליד הבור. המבטים ש-קרצו השכנים
בינם לבין עצמם בלא להסתכל אף לכיוונו, נתנו לו 'טוב-
טוב' להבין ולהרגיש מה הם חושבים עליו 'מוחמד-הגיבור'
בפרט, ועל הרעיון הפרוע בכלל.

ד.

היו לא תהיה. החליט מוחמד, ומי יעמוד כנגדו.

פטימה אשתו בראותה את מצב רוחו, וכחכמה מניסיון
(כואב), החליטה אף עכשיו להיות מן החכמים ולא מן
הצודקים. נכון, נכון, החרתה אחריו, אסור לשתוק על זה...

"תחשוב מה הולך פה, הוסיפה שמן למדורה 'אתה מוחמד
הגדול' יושב בבית המסריח, הלחם דומה לקציצת דם
מלקמח, כל השטיחים בבית מלאים ברטיבות מדם." כשהוא
מוסיפה לסכם בקצרה. "אוכלים, דם. בוכים, דם. שותים,
דם. רואים, דם. מריחים, דם. נושמים, דם. יושבים על, דם.
שוכבים על, דם. ישנים על, דם. דם, דם, דם.

דם, דם, דם. התחיל מוחמד לזמזם שיר חדש לא מוכר.
תוך כדי שה'דם' המצרי הידוע לשמצה, עולה לפי הקצב
מהלב, עוקף את המוח, ומגיע ישר ל... כח.

מ'לא מחשבה', למעשה.

מרים את רגליו לכיוון הרחוב, פורש את ידיו לשני צדדיו
כשני מלקחיים מוכנים לכל תרחיש. פניו סורקות בעיניים
זועמות ומטריפות, נו, איפוא יש פה איזה יהודי. נו, הוא
מתרגז, איפוא יש כבר איזה יהודי.

יהודי מחוצף. הייתה המחשבה הראשונה שעלתה לו בראש.

מול עיניו ב'קו ישר' בדיוק, צועד לו יענק'ל היהודי, מסביבו
קופצים ילדיו הקטנים.

זה מילא, שירקוד עם ילדיו, אך בידיו מחזיק הוא, בלי שום
בושה, לא פחות ולא יותר, חבית.

היהודי הזה מחזיק בידו חבית מלאה השאובה מאיזה מקום
סודי, כשילדיו שרים עוד להנאתם, מים, מים, מים.

סביבם עומדים ילדי המצרים ומביטים בקנאה בלתי נסתרת,
לצד אבותיהם המציצים בחרון אף נסתרת דרך חרכי החלון.

בלי אומר ובלי דברים, אף לא נשמע קול. יד ימינו בצד
ימין, יד שמאל לשמאל. נותן להבין; הכל היסטוריה.
מעכשיו. החבית, שייכת לי.

יענק'ל היהודי. עמד לו נבהל, מתלבט

הרגע המכונן הגיע. 'מבצע מים'
יוצא לדרך.

"כסף" ענה מוסטפה בפשיטות. "שלם כסף, ויהיה לך מים."

כבקי ורגיל, יד ימינו בצד ימין, יד שמאל לשמאל, כנותן להבין, מעכשיו, המים כולל החבית. כולה שלי.

"מה? כמה? איפוא? למי משלמים?" ירה מוחמד את כל הארבע הקושיות.

מים, מים, מים. מים, מים, מים. שר ורץ. מים, מים, מים. מים. רץ
ושר את הניגון ששמע מהילדים. מים, מים, מים. רץ.

"המבצע הצליח" הצליח לפלוט מפיו, טרם כרע נפל על הרצפה בחדרו...

"מים" צעק בגרונו הניחר, "פטימה, מים."

"מוחמד הגדול-אתה כבר מקבל מים" פנתה אליו מרוגשת כולה, לא לפני שהשחילה "אבל גם אני".

"בסדר גם את, אבל-תביאי כבר מים"

במהירות שיא, הסירה את המכסה מעל החבית, כשהריח המוכר והדוחה, הדף את פניה יחד עם ליבה שנפל.

"מים" נשמע קולו של מוחמד בתחינה לא אופיינית לו, "מים"

”גדול-גדול, מוחמד אתה גדול. אבל, לא מים.” נשמע קולה של פטימה בהסתגרותה בחדר הפנימי מאחורי דלת וברית. כמנסה להינצל מחמת אפו.

לא מים, לא גיבור, לא החזרת הכבוד האבוד, כלום, כלומניק
היה וכלומניק נשאר.

וכך בעודו מסתפק איזה שיר לשיר. האם הלחן העצמי-
המצמיאה את לשונו: דם, דם, דם. או את השיר היהודי-
המוציאה את דעתו: מים, מים, מים. התקשרו עיניו בשינה
טרופה שבאה לאחר שעות חפירות, ריצות, סחיבות, אכזבות.

בעודו עומד ליד החבית האישי המלאה מים על גדוניה ושותה, ושותה, ושותה. גילה עצמו ננער משנתו המטורפת, שוכב לו על מטת עץ מטונפת בדם, כולו רטוב ודבוק, מזיע דם. מאוכזב ומורמר על כולם, ובעיקר מתוסכל 'איך נפלו גיבורים' התיישב; ידיו מליטות על פניו הדבוקות, כולו חושב, חולם, הוזה, חושק לכוס...מים.

7.

"מוסטפה" פנה מוחמד לידידו כשנפגשו אחרי שנגמלו מהשכיבה במיטה: מוסטפה הבריא מהרעלת הדם. מוחמד קלט ש'עם כל הצער' מחימום המיטה, מים לא יהיה לו "אני צריך מים". כשהוא מוותר מראש על כבודו, האבוד ממילא ומוסיף לספר ולשלשל את כל סדרי סחיבת וגלגולי המים לדם.

"מוחמד" הנמיך מוסטפה את קולו בלחישה רוטנת,
 "תעשה, מה שכולם עושים".

”צא לרחוב עם ארנק מלא בכסף, גש ליהודי הראשון שתמצא, ודבר איתו ברוך, ב'רחל בתך הקטנה', בלי שטיקים ובלי חכמות, פשוט, תגיד לו: 'אני צריך מים' הוא כבר יגיד לך, כמה זה עולה, ואז; תשלם, תיקח, ותשתה.

טיפש המוסטפה הזה. לא מבין ביזנס, מהרהר לו מוחמד, תוך כדי הילוכו.

איי' נדלק לו משהו בליבו ובשפתותיו. הוא מבחין ביהודים. בעצם אלו ילדים. וואי זה הצלחה אדירה. עם ילדים הרבה יותר קל.

"ילדון", פונה הוא אל הילד שאחז בידו כוס מים. "תן לי מים."

”סליחה, אתה מבוגר ממני, אבל” מוחמד לא ידע את נפשו ורוחו כשהילד ממשיך בשיעורו. ”לא קוראים לי ‘ילדון’, אני ילד יהודי ויש לי שם יהודי. שנית כל, מה זה ‘תנ’? ביזנס זה ביזנס. תדבר כמו לוקה הגון. מקסימום, תתמקח על המחיר, תשלם, תקבל!”

"חוצפה יהודית" בעודו יוצא מכלל שליטה, תופס בידו את הכוס ו...

"איי מה זה?" בעודו קולט שמצבו היה כמעט כמו מוסטפה אחרי החפירות וגילוי ה...

בכעס פונה הוא לילד, "זה החינוך שלכם, אל תעבוד עלי.
זה מים או דם?"

"אמרתי לך כבר" ממשיך הילד להרצות את משנתו החינוכית
 "תשלם, תקבל מים"

אתה יודע מה, "ילד תעמוד פה רגע" כשהוא תולש שני קני סוף מכניסם לתוך הכוס, ומורה לילד "בוא נשתה יחד."

"הצלחתי" שמח וצהל בליבו, הילד די מנומס ועדין. הוא לא מעיז להתנגד, אה, איך ייצא לכולם העיניים. מוחמד שתה מים בלי לשלם. בעודו מתחיל לגמוע מן המים, "איי' מה זה? מים און דס?"

"מים פשוטים" משיב הילד בהשתוממות מהולה בעליצות, "סליחה, אך כבר אמרתי. לא יעזור לך כלום. זה פשוט לא תלוי בנו. אם אתה רוצה לשתות מים כמו כולם. תשלם, ואז תשתה מים.

בְּזֹאת תִּדְעַ כִּי אֲנִי ה'.

קרקורי הצפרדעים

תיאור מכת צפרדע על פי מדרשי חז"ל

ערבי פסחים תשע"ו לפ"ק

א.

"מה זה" תהתה מול התגובה הנחרצת "תתחילו לעזור לי ואסביר לך בדרך" כך נגורו יחד בקרשים ובברזלים כשהוא מתאר במר ליבו איזה מכה יכולה לבוא עכשיו באם לא יעצרו את זה מבעוד מועד. ומצד שני, "באם אנחנו נצליח לעצור את הטרגדיה הנוספת ההולכת להמיט ב'שנית' בווה נוראה לממלכה האדירה." הוסיף בלחישה קורצת, "אולי אנחנו נקבל פרס מיוחד מהמלך."

בקושי רב הצליח להחניק אכזבתו, למראה כמה שהספיקו כבר להיות מהעשרה ראשונים בזירת ה'אסון'. הם עוד עלולים להצליח בלעדיו. הררר בעודו קולט, שמה שבעיקר מפחיד, שאולי יגנבו 'הם' לעצמם את התהילה והכבוד.

לא ייצור כ'מוחמד' ירים ידיים, רגליים לייתר דיוק. לנוכח כולם העומדים בעיניים פוערות מול המחזה הלא ייאמן; צפרדע גדול-רב ממדים שצמח מתוך מי היאור.

וכך כשכולם בוהים מלווים בצעקות מחרישות אוזניים וצפרדעים בהתרחשות הנורא. הזדרז הוא להיות, להבדיל, כנחשון בשעתו. מהראשונים העושים ומעשים. כשהוא מכוון את כלי מלחמתו המאולתרים בכיוון הרצוי על צד המסמרים, מרימו כדי לתקעו בשרץ הגדול הלא מוזמן; הצפרדע. שבהוראת משה-מנהיג היהודיים מעוניין לו להתנחל במצריים ולשרוץ בה.

מוחמד לא ידע את נפשו מרוב בהלה או מהפתעה, ומשניהם ביחד ליתר דיוק. ממש כעת שמע ש'משה' מנהיג היהודים הודיע ל'פרעה' שעוד 'מכה' הכתובה בתורה, בדרך...

ההסתייגות הטבעית של כל בן-תמותה מהייצור הנקרא 'צפרדע', הוכפל פי כמה עם הזיכרון הקצר והמדכא ממכת דם: הצימאון בפה. הריח המחניק באף. צבע האדום שהשתלט על כל מרחבי החום/ירוק האהוב. כל אלו יחד ולחוד הוציאו אותו זה עתה שנית משלוותו כשהוא מרגיש ששוב עולה לו הדם לראש.

כך התמלא מיודעינו מוחמד ישר 'על הבוקר' בהשתלהבות ערבית טיפוסית, כשבעזרת הדמיון המזרחי שעבד כהרגלו; בכל הכח על כל המוח. היה 'מוחמד' בטוח ומשוכנע. הפעם; הם כן יצליחו.

תוך כדי, שהוא מתחיל לחלום בהקיץ. אולי הוא, הפלח, שלא ידע ולא שנה, הוא יהיה מי שיצליח להחזיר את ה'זבנג' בשם העם המצרי, ולהחזיר את הכבוד הדגול...

וכך עם הזרם והמרץ המצרי הידוע לשמצה, תפס מוחמד מקל ארוך ורחב, והבריגו בברגים חדים וחותכניים, לצד תקיעות מסמרי בניין.

"פטימה. פטימה" נשמע קולו הרועם "כן. מה עכשיו" נשמעה התגובה התמהמה, יחד עם ההבנה מ'ניסיון בעבר' שעכשיו היא חייבת לשמוע בקולו מחשש ל...

"תעזרי לי לסחוב את זה" הגיב. בעודו מחווה על הציוד המאולתר שלו.

ב.

אף אחד לא קלט מה קדם למה. האם המסמר לצפרדע או הצפרדע לבורג.

נחילי הצפרדעים שרצו במהירות מן הנילוס לכיוון היבשה פנימה אל תוכי המדינה,

מתחתיו ועליו בדרכם פנימה לתוך המדינה.

לאחר 'שיח סוד' מלא בבכיות ורטינות צווחות וצעקות עם שאלות לא אקטואליות: האם מקל 'ברזל' היה יותר יעיל במצב כזה. ואם כן, האם ברזל מלובן היה יותר מעולה וכו' וכדו'. ובכל מקרה באם היה מצליח, האם 'הוא' היה מקבל בכלל, את הפרס נובל או דווקא המקל, או אולי בעצם רק המסמר הארוך באופן אישי... הבין מוסטפה לנכון. שמשהו קרה למוחמד.

כנראה שדבר מה זז לו בראשו. הרבה מוסטפה. הבן-אדם הזה מדבר ומברבר כאילו שאנו יושבים על כוס קהווה מהביל. הוא כנראה שכח שהוא שוכב עכשיו כמו... על חוף היאור מאוגף בצפרדעים. כשהוא מתחיל לחשוב איך הוא יכול להסתלק מכאן בלי להסתכסך אתו.

מוחמד, השקוע ביגונו ובפטרטיו הוריד ווליום והסתכל סביבו לוודא שאין מאזינים נוספים, "האם יכול להיות ש'המועצה העליונה' תתבע אותו על הנזקים, יען שיטענו שהוא החיש עזרה לאויב-הצפרדעים לצאת..."

סוף סוף. הגיע הזמן, קלט מוסטפה מיד. כשהוא עוצם עיניו כאומר; תפסיק לדבר. ומתעטף במחשבות שונות ומשונות המשדרות חשיבות וחשיבה גבוהה.

בטון נמוך, איטי להחריד לחש: "כן, כן. אני מכיר את ה'סיפור' הזה. הרבה פעמים עושים 'משהו' ולאחר 'מעשה' קולטים מה שעשו" כשהוא נושם נשימה איטית, ומצליח להוציא את נשמת מוחמד "כך שבעצם חייבים לומר את האמת. אתה 'הלוחם הדגול' בניסיונותיך הנואלים לפגוע בצפרדע" כשהוא עולה לטון ערבי אופייני, "למעשה. אתה. הבאת עלינו את המכה ההרסנית הזו, שנראית עדיין רק בתחילתה..."

למול עיני מוחמד שהתבלעו מהלם. החליט לסיים את הסיפור; ופלט בארסיות "תברח ותתחבא שאף אחד אפילו לא ישייך אותך עם המקל והברגים המטופשים..." כשמוחמד המבוהל קם ונס כל עוד רוחו בו.

תוך התנפלות היסטורית והיסטורית על אלו שהצטרפו למלחמה 'הקדושה' בכופרים הצפרדעים המעוניינים לטמא את ארצם. כשההמון המצרי שזעמם הלך וגדל יחד עם הפלאת מכותיהם במהירות ובמסירות על הצפרדע, הלכה ה'מכה' וגדלה. נחילים נחילים פרצו ושרצו מהצפרדע ליבשה.

"תפסיק כבר" צווחה פטימה בקלטה את המתרחש כאן. בעלה מוחמד מוציא את כל זעמו עם המקל על הצפרדע ובכל פעם מחדש; עם קבלת המכה שורצים עוד נחילים של צפרדעים. "אני לא יפסיק" צעק מוחמד כועס ורותח כאש. ידיו ורגליו רטטו מבלי שליטה אנושית ושכלית כשהוא ממשיך להכות בכל כוחו.

פטימה עדיין לא החליטה האם לבקש שוב מבעלה להפסיק להשתטות, או להשאיר לו להוציא את עצביו. כשהצפרדעים פתרו לה את השאלה. נחיל צפרדעים אחד דאה וריחף ישר אל פניו הכועסות וההמומות של מוחמד, שכתגובה הולמת השתטח מלוא קומתו לאחוריו...

כשכולם בורחים כל עוד נשמתם בקרבם מאימת השרצים ששצפו בהמונם בזרם ובקצף לפני המדינה. לא הבחין ושם לב אף אחד, בלוחם הדגול ששכב פצוע ומושל על מרבד צפרדעי מפנק ומקרר.

כמו להכעיס. דווקא מוסטפה שכנו הוא זה שמצאו והבחין ובקלקלתו. במחשבה שנייה קלט, מזל שמוסטפה בכלל נקלע לכאן. הוא כמישהו שגר בשכנותו לא יוכל לעזוב אותו לנפשו כמו פלח נאלח ופשוט. סופסוף נפצתי בקרב על המולדת. הזכיר לעצמו באמיצות.

מוסטפה כמעט התנדף מהשטח בהשאירו את מוחמד לנפשו ולצפרדעיו אך קריאתו של מוחמד "מוסטפה" שהדהדה בכל המרחב גברה אף על הקרקורים, כך שלא נשאר לו האפשרות להסתלק כאילו לא ראה או שמע.

בהשלמה עם המצב שהוא נשאר עכשיו בחזית, ניגש אליו. "מה קרה לך?" נתעורר משהו ברחמיו למול המראה מכמיר הלב. מוחמד שכב ליד הנילוס כ'פצוע הלם' אפוף בצפרדעים המתרוצצים

בראש שמו פניהם לבית המלך פרעה, מתחמקים באלגנטיות קופצת מהשומרים המיוחדים שעמדו הכן לצורך כך.

הפחד והבהלה שניבטה מעיני השומרים, שהסתכלו שוב ושוב, בלא אומר וקול לכל עבר. המחיש לכולם את מצב הביש אליו נקלעה מצרים. ארמון מלך מצרים. המקום הכי שמור בעולם. היה לחרפה ולביזה.

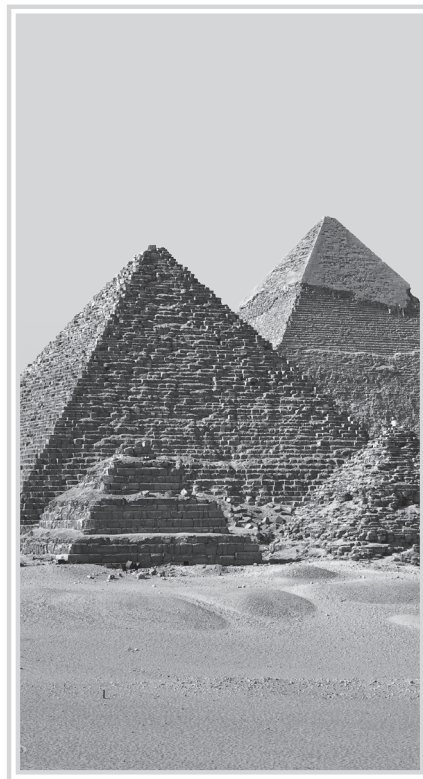
בכל רגע נכנסו ובאו מבעד לדלת הפתוחה עוד ועוד צפרדעים, כשעל הווילונות המכובדים שהשתלשלו לצד החלונות הגדולים המשקיפים לנהר הגדול נראו כל העת צפרדעים מנתרים בעליזות נכנסים ויוצאים; כנהנים להשתעשע בארמון המלך.

במרץ צפרדעי הלכו הצפרדעים והתפשטו; כצבא מיומן הששים אלי קרב, כיחידות קומנדו מלומדים, לא פסחו על אף פיסת קרקע אשר בשם ארץ מצרים כונתה. כשליטים בלתי מעוררים המשיכו בנמרצות לעבור מבית לבית, כשאליהם מצטרפים יחידת ה'שהידים' שפיזזו בעליזות בדילוג מהמם, לתוככי התנורים הבורעים וצננו אותם עד שהאש נחנקה ונכבה. אחר כך פנו לקערות הבצק או הלחמים שהמתינו לאפייה וערבלו וערבבו את הכל לכדי עיסה סרוחה ומבאשה.

קולות הקרקורים הצליחו להוציא משלוות הנפש אפילו את האנשים הרגועים ביותר ובפרט שמדובר

בעם המצרי, עם שלא הצטיין בשלווה מולדת. הצליל הצרחני שנשמע כל בעת מקדימה ומאחורה ומתחת הרגליים המרטטות מבהלה, כשאליהם התווספו אלו שנצמדו על מנת לטפס ולהעפיל על האנשים כמשחקים; עולים יורדים וחוזר חלילה.

יחד עם זאת היו גם כאלו צפרדעים רעבים שנתלו את ההזדמנות המיוחדת לתלוש חתיכת בשר רעננה מגופו של המצרי התורן, כדי להשביע את נפשם השוקקת, ככה שלא נדיר היה אז חולי הנפש מחמת הקרקורים הבלתי פוסקים יחד עם חולי הגוף עקב הנשיכות והכרסומים, כשלא אחת היה זה אחד שעלה בגורלו להרגיש על גופו ונפשו שניהם

הפחד והבהלה הצליחה להצמיח את אחרון האמיצים שנשארו עומדים כ'פרעון' מת בלי להגיב אפילו בירי חץ אחת. כשכל המצריים; רצים ונסים, בורחים ונמלטים לכל עבר רק כדי להיווכח עוד פעם ששוב היו 'אוטובוס ציבורי' לעוד כמה צפרדעים שנהנו לרכוב עליהם במקום לטרוח לקפוץ על רגלם.

אט-אט התחילו לקלוט את המתרחש והחלו אף להתגלגל השמועות המקרקרות והחדשות המרתיעות. כך עברה והתפשטה לה השמועה שהלוחם הדגול 'מוחמד' שעמד בראש הלוחמים למען המולדת נפל למשכב, כשהסיבה נתונה במחלוקת ה... הרופאים טענו שזה מחמת 'הרעלת צפרדעים' כשלעומתם חבר החרטומים טענו שזה מחמת הבהלה והפחד שנתקף עקב שהצפרדעים דאו בפרצופו בלי הודעה מוקדמת. איך שלא יהיה. ידעו כולם; מוחמד המסכן שוכב ליד הצפרדעים או ליתר דיוק במחיצה אחת עמם, כמסובב במצוות.

אך שום דבר לא הפליא והפתיע כמו הידיעה שהתקבלה אכן בהתחלה בפקפוק רב בקרב העם הנדהם והלא-מאמין, עד שזה התברר והתבהר בצורה חד משמעית.

בתוך הארמון השמור והמוגן של המלך ירום הודו, המנהיג החזק פרעה, שורר בוקה ומבולקה. צווחות הצפרדעים מתחרים עם צעקות המלך כשעדיין לא הוכרע; קולו של מי גובר על מי. החרטומים והחכמים עומדים לפניו מקורקים לגמרי מבלי דעת. מה לומר ובעיקר מה לא

להגיד למול המלך ה...

בשונה ממכת דם שאז השתבח המלך שבכל זאת היה אחד מיוחד הלא הוא; 'פרעה' שאצלו לא פגעה מכה הדם. הרי עכשיו כך ידעו כולם לומר; הצפרדעים הגיעו אליו ראשונים כמיוחס אמתי. כשיודעי דבר ידעו אף לדמיון ולתאר את מראה פניו שהלבינו מפחדו שעלה על מפלס הנילוס המקרקר.

אם היו כמה שהרגישו שהקרקע מתחתיהם מתנענע מחמת שאפילו על פרעה הגדול הצליחו הצפרדעים. כבר היו לא מעט שחשבו בשקט. לפחות עכשיו גם פרעה מתייסר וסובל גם

באופן משמעותי. כולם חרדו ונכנסו ללחץ;
מה יקרה בדקה הבאה?

אלו שעדיין לא קבלו ביקור האישי והדיסקרטי של
הצפרדעים חששו מהרגע הזה בהם ייכנסו גם הם בכלל
וירגישו זאת על עצמם. **ואלו** השומעים ומרגישים כבר
בכל בשרם וגופם את דילוגי הצפרדע בתוך בטנם. מובן
מאליו שלא הצליחו להמשיך בחייהם כרגיל בכל רגע
ודקה חששו על בשרם ממש, כפשוטו ממש. הרי מספיק
שהצפרדע תחליט לתלוש או לטעום מאחד האיברים
דבר שהיה אז למקרה די שכית, והם יעברו בנשיכה אחת
לעולם שכולם...

לעומת הבלגן והטירוף שהתחולל בצד המצרי, ניכר ובולט
היה חוסנו של צבא הצפרדעים.
בסדר מופתי ומאורגן התפזרו בכל
המדינה. לא היה מחוז או עיר שלא
הגיעו אליה. בית אחר בית; נסרק,
נטרד והופרע. כלום לא עמד מולם;

היו מבעלי היכולת שקלטו מיד
את ביש המצב אליו הגיעו, ומהרו
להתחבא בחדרים סגורים אטומים
מוגפים בדלתות שיש כבדות, מצאו
עצמם המומים ומופתעים. כאילו
לא עמלו והזיעו המשרתים ויוצאי
המשרתים ביחד עם בעלי הבתים
שעות על גבי שעות על מנת לאטום
את החדרים שיהיה חסום ומוגף
בצורה הכי טובה...

אבני השיש הכבדים לא עמדו
מול דרישת הצפרדעים הנמרצים:
"הרשו לנו לעשות רצון השם"
וכשהם מתבקעים מעצמם ופותחים
סדק ודלת לצפרדעים להיכנס
ולפקוד גם חדר זה, למול עיניהם
הנדהמות של המתבצרים והמסתגרים שמצאו פתאום
את עצמם מצטרפים לסבול ולהצטער ממכת הצפרדעים
המקרקרים.

ככה המשיכו במלוא הקצב ובכל כוחם בכל ימי המכה. עד
שכל תושבי מצרים מגדול ועד קטן זכו לראות ולהרגיש
למעשה ממש על גופם, באוזנם ובעצביהם את המכה.

למען תדע כי אין פהשם...

קצת. בעודם מרגיעים את עצמם בחשבנם;
הוא כבר יישבר ויסכים לשלח את היהודונים
שנהפכו מכבר; מנכס מניב לנטל מקרקר.

ד.

"הצלחנו, הצלחנו" נשמעו הקולות הצוהלים של החרטומים
בבית פרעה. כשהם מתארים איך שהם הצליחו עכשיו
לבד, בקלות ממש, להעלות בעצמם צפרדעים מהנילוס
ליבשה.

פרעה, שצבע פניו החל אט אט לחזור לעצמן לאור
ההצלחה הגדולה של החרטומים, התיישב ברוב פאר והדר
על כסא מלכותו, סביבו הושיב כרגיל את חשובי השרים
כאילו כלום לא קרה. ובהנאה בלתי
מוסתרת הסבו והתענגו למראה
הצפרדעים החדשים. עד שחיש
עד מהרה התוודע: הסיפור עוד לא
בסופו. בסך הכול; כעת התחיל עוד
פרק בסיפור המתח והאימה...

**אך אף אחד לא התכונן לתרחיש
בלהות שכזה.** קול צווחני וצרחני
נשמע מכיוון מושב המלך. קול,
שכזה אף אחד עדיין לא שמע; קול
צפרדע עמום במקצת.

קול הצווחה נשמעה בבירור מתוך
בטנו של פרעה באופן שלא הותירה
מקום לטעות. כן. יש אחת בפנים.
לא משנה איך וכיצד. כשלהוכחה
ניצחת, התווסף מיד קולות הצריחות
של פרעה שלא ידע נפשו ובטנו מן
הצפרדע.

התברר שהצפרדעים שזה עתה
יוצרו בידי החרטומים ה'נואלים'
הם יותר מתוחכמים מהראשונים,

בשיטה מיוחדת אותם המציאו השתחלו פנימה לתוככי
גופם של המצריים, כשכל העת עוד ועוד נענו בחיבה
לקול קרקורה של חברים ובבחינת "ממנה יראו וכן יעשו"
התפשטו בארץ לעשות כמעשיה להיכנס לבטנם של העם
המצרי ומשם לשיר ולזמר את 'שירת הצפרדע': ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד.

הפחד ששלט בכיפה בכל ארץ מצריים הוגדל והוכפל

עקיצת הכנים

תיאור מכת כנים על פי מדרשי חז"ל

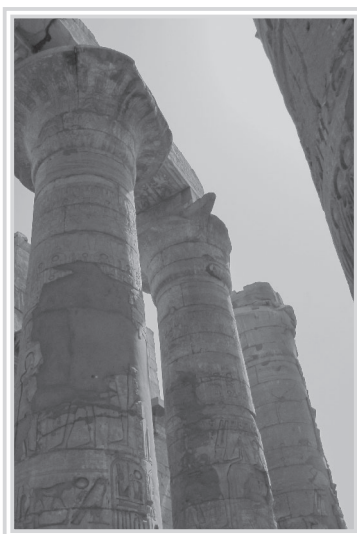
פרשת וארא תשע"ז לפ"ק

א.

נפלה לרצפה. ידיו שהתפנו, הופנו למלחמת הישרדות מול הכנים העוקצות. כשהוא מגרד ומקרצף; בראש, במצח, בפנים, בבית השחי, בבטן, בתוחלת עלומה שגרירתו תרגיע את עקיצת הכנים.

לא הולך בכח ילך ביותר כוח. החליט בפסקנות ערבית. עודו תופס מקל רחב ומתחיל לגרד ולקרצף את כל גופו בלא רחמנות. אני אראה להם. צעק בקול לחלל הבית. מה הם חושבים, יצורים קטנים. הם ינצחו את מוחמד הגדול, לא היה ולא יהיה. אני ינצח אותם.

גירוד מביא לגירוד. אברי גופו מראשו עד למטה אדמוניים וארגמניים מהגירודים והשפשופים. כשלצד זה נוספה פגיעה לא פחותה והיא העלבה והזלזול המתמשך שהם לא גורסים אותו בכלל. הם ממשיכים בלא הפוגה בעבודתם בקודש לעקוץ ולייסד עוד מיקומי גירוד. זה לא חכמה, התקצף. יש לי רק שתי ידיים, והם מאות חברה שכולם התיישבו רק עלי.

קול יללה קטע את מחשבותיו בפתאומיות.

מה? נאצר פה. היא השאירה אותו ככה וברחה. צרה רודפת צרה, כמעט התייפח בבכי. היא כנראה ברכה בהלה, הכריע. לא הגיוני להשאיר פעוט בן ששה חודשים לבד. מבוהל כולו מיהר למקום שינת התינוק על מצע הקש שעל הרצפה.

הוא פחד שהוא מתעלף. גובה הכנים שהלכה וגבהה כיסתה כליל את גופו של נאצר. פני התינוק נראה בקושי מבצבץ מבעד להררי הכנים, מניע את ראשו בעצבנות מייללת לצדדים, מנסה לשאוף אוויר לנשימה.

הוא תפס את התינוק עודו מגביהו ומנענעו מחבר הכנים שנצמדו אליו. קול הבכי שהלך וגבר הרגיעו אותו. הוא חי. עודו הפכו ומטלטלו, מנקה את פיו משיירי כנים שעקצו את התינוק כשלהם.

משהו קורה במיטתו. קלט מוחמד. אם כי לא ידע להחליט האם זה המשך לחלומות הלילה או שזה קורה במציאות. העקיצות הבלתי פוסקות ליד הגירוד שהתפשט והתחזק באיברי גופו הביאו אותו למסקנה המעוררת. העניין חייב בדיקה רצינית.

עיניו נפתחו בעייפות זעופה על השינה המתוקה שנקטעה. רגע אחר כך כבר ידע. אין ברירה. המלחמה יצאה כבר לדרך. נשארה ברירה אחת. להחזיר מתקפה הגונה בתקווה שעוד יצליח להדוף את האויבים.

בתנופה אדירה העיף את השמיכה בעודו נעמד למלחמה. כשלב ראשון הניף את שמיכתו מניעו ומנענעו בחזקה שהכנים יבינו שטעו בבחירת המקום, ויסתלקו כלעומת שבאו. אז אוכל לחזור לשינה מרעננת. חשב לעצמו.

בנענוע הרביעי קלט שמשו השתבש בתכנית. אף כל נענועיו שהפילו מאות כנים זרוקים ושדודים על הרצפה. מכל מקום, זרם העקיצות מפיותיהם הזעירות רק הלכו וגברו כשאף נדמה היה שהכריזו 'כמצב חירום' שכולם חייבים לעקוץ אותו לפחות פעמיים.

מזגו הלא רגוע בחיי היום יום, הולהבו והורתחו כשמן לוהט, כשהוא מתפרע ומשתולל ללא מעצורים. בפתחו בזריקת ויידוי כלי בית לעבר הכנים שמצדם לא מצאו סיבה להתייחס אליו, למעט אם נחשב את זרם העקיצות שגברה שבעתיים.

לא להאמין. הודה לעצמו בשביב רגע. החיות הקטנות האלו שבחיים לא הסתכל לכיוון או חשב עליהן, נתנו לו להרגיש את כוחם ומציצתם.

לפתע; בלא כוונה ותכנית מראש. השמיכה

ב.

זה משהו אישי נגדי. התחיל לסדר מחשבותיו. משהו מוזר פה. אני כבר מיואש מגירודים, ועכשיו הקטנטן מנסה לגרד את עורו המתאדם בלא מעט הצלחה. לאיפוא היא נעלמה? לא מתאים לפטימה להשאירם לבד.

אולי זה המשך לצפרדעים ולדם. פעם ליבו בבהלה. רק זה לא. הצטוו לליבו בפרד. מחשבותיו המשיכו במרוצתם. באם כן. למרבה הבושה, היא נצחה אותו שוב. "אמרתי לך שנעבור את זה." השתחצן אתמול לפטימה אשתו. היא לעומתה הנהנה בראשה קלושות, כלא מסכימה, אך מעדיפה לא להתווכח.

אז, שכוב על הרצפה בצד הנילוס מסובב בצפרדעים מקרקרים בלי הפסק לצד קפיצות ונתירות מטרטרים שרק צפרדעים מסוגלים לעולל. הוא לא האמין שיעבור את זה בחיים. שבוע שלם סבלו מהמכה המקרקרת עד שהתפטרו מזה.

עם סיום המכה והרעש, התברר שעדיין יש המשך מחליא. כמיות אדירות של פגרי צפרדעים שכבו והסתרו בכל פינה וריחם המבחיל חדר לכל אף. היו אף אלו שטענו; שגדול המכה שבאף מהמכה שבאוזן. כיוון שהריחות הלא נעימים, הביאו להתפשטות והתפרצות מחלות ותחלואות שאף אחד לא היו בכוחו לעמוד מול זה. בפועל, לא משנה מה גרוע יותר. ברור שכל הזמן חלו ומתו אנשים, והרבה.

אתמול במלוא שלשה שבועות מסיום מכת צפרדע. כשסוף סוף נדמה היה שהחיים המצריים חוזרים למסלולם הרשע לעצמו לתת דרור לדבריו בפרגון עצמי ש'הוא ידע מראש שיעברו את זה'.

עכשיו, בשוך הקרב כשהוא מגרד נואשות למעלה ולמטה ולצדדיו. מיואש לגמרי מהתגלית המעציבה שהוא לא עומד בנטל הגירודים. הרהר לעצמו, אולי היא שוב נצחה אותי. מעניין לדעת מה הולך פה. לא שמעתי כלום שמשנה מנהיג היהודים מזהיר שתבוא עוד מכה. אנסה לברר בחוץ מה קורה. אולי מישו יודע.

בצעדים איטיים ניגש לדלת. יד ימין מוכן לכל תרחיש. יד שמאל לופת את נאצר שלא הפסיק לרגע מבכיו הקולני. הדלת הייתה פתוחה. הא, היא

ברחה בבהלה, נזכר ב'הכרעתו' הקודמת, לכך לא סגרה את הבית. בנסותו לסגור הדלת הבחין במציאות הרוחשת.

אולי היא פשוט לא הצליחה לסגור הדלת, בגלל אספסוף הרוחשים המחוצפים. בקושי אני מסוגל לנצחם, הפנים, עודו טורק הדלת בכל כוחו. גרידה חזקה כתגובה טבעית לעקיצות הלא פוסקות, הזכירו לו, מי כאן המנצח.

אני חייב לעשות משהו. החליט בפסקנות. יש גבול לשחיתות. מנהיג היהודים משתמש 'כנים' שאין להם שום צד בסכסוך, כחיילים דוקרניים נגד העם המצרי הדגול. לא אעבור על זה בשתיקה. הבטיח לעצמו ולכנים שבסביבתו.

ג.

החזיון הקולי שהתגלה לעיניו. הוסיף מלח ואש למצב רוחו הבורע. הקרקע בעלת הגוון החומה נצבע בלבן רוחש, ההולך ומתרומם בעוד ועוד זוחלים ועוקצים. אין סיכוי לצאת מהבית. חשב. ונאצר הזה, חוץ מלגרד ולבכות לא עושה כלום. איך פטימה תחזור הביתה, ומה אני יאכל, חשב בעגמומיות משתלטת ונרעבת.

מוגי לב כולם, פשוט עומדים וסובלים, הפנים. היחידי שמעז לצאת מהבית. זה אני. מוחמד הגדול. הליל את עצמו בבחינת; יהללך זה, ולא... פיי. אני חייב לעשות משהו גדול שיכריע את המכה שכולם ידעו מה זה להתחיל עם המצריים, במיוחד כש'מוחמד' לוקח את העסק לידיים. צחוק חלול נשמע בחלל הרחוב הריק.

ואז הוא הבחין למרחוק. דמות מטושטשת נראתה הולכת ומדדה. מי עוד מהין לצאת מהבית. התחלחל לרגע כחושש מגניבת התואר כ'מוחמד הגדול'.

אולי מישו מחצר המלך מגיע להתייעץ עמו לפתרון נגד האויב העוקץ שהתנחל במדינה. עברה מחשבה חולמנית בראשו. רק שלא ייודע הסיפור עם הצפרדע, נרעד לעצמו בחלחלה, אולי מוסטפה צודק.

ברגע שלאחר כך הרגיע את עצמו. עדיין לא ידוע בדיוק מה קורה עכשיו במדינה. בסך הכל, זה היום התחיל. אז מי זה שמסתכן לצאת מהבית חוץ ממני. חשב שוב בלא תוצאה.

**המילה דם
חיממה הרתיעה
אותו "קודם הם
מצצו את דמנו
בעד כוסית
מים, ועכשיו"
צווח בעודו קם
בתנופה מחרידה
"הם שלחו את
הכנים למצוץ
את דמינו ממש.
האומה המצרית
לא תעבור על
זה בשקט" הכריז
בפאתוס כנואם
לאומה.**

לקחת קומץ חול ולשטוף בזריקה הוגנת את פני העבריים השוחקים.

ידו שנעקצה ונדקרה ממאות הכנים שלחמו את מלחמתם האחרונה ברגעי היקפצות אצבעותיו, הבהירה לו בצורה מובנת את הסיפור. **אין חול במצרים.**

החול שהיה בקערה נהפך לכנים. עוד מעט אצטרך לשלם על חול. נתקף בלעגנות לגלגנית, נזכר בממון הרב ששלשל בלא רצון ליהודים עבור כל כוס מים שלא ייהפכו לדם.

מושפל ומזולזל מלעג הילדים שירך רגליו לעבר הבית. עכשיו היא כן הצליחה לסגור הדלת. התרעם והתכעס.

"אבל למה ברכת?" הצטוו בגירוד לבבי, "לא הערתי אותך. כי חשבת למה שתסבול יותר זמן" ענתה בתשובה שיספק וירגיע אותנו.

"כן. אבל איפוא היית," ציעק קולו "נאצר כמעט נחנק למוות?" נזכר בסיפור המבעית. "ניסיתי להתגרד בבית, אבל זה לא עזר, אז רצתי לנילוס להתרחץ..." ענתה כחוששת מהבאות.

"כזה רעיון מוצלח" צהל מוחמד על הפתרון לאויב המגרד. "כן." הסכימה למחמאה הנדירה. "אבל, זה לא עוזר." המשיכה למול האכזבה שהתפשטה על פניו "זה עוזר בדיוק לדקה. כל המדינה כבושה בפיות זעירים המוצצים את דמנו."

המילה דם חיממה הרתיחה אותו "קודם הם מצצו את דמנו בעד כוסית מים, ועכשיו" צווח בעודו קם בתנופה מחרידה "הם שלחו את הכנים למצוץ את דמינו ממש. האומה המצרית לא תעבור על זה בשקט" הכריז בפאתוס כנואם לאומה.

"אני הולך לדבר עם מוסטפה על זה" הצהיר בחשיבות. כשהיא נושמת לרווחה, מתקדמת לעבר המטבח. עוד לפני חתונתה לימדה אותה אמה מנוחתה בגיהנום, שסגולה מוכחת ויחידה מול רוגז הבעל, זה ארוחה טובה שמרגיעה את הנפש, ומי כמוה מכירה ומבינה בנחיצות הסגולה.

בין קילוף לתיבול קלטה, שעם כל טרחתה, האוכל יהיה מתובל ומשולב בכנים חיות וגוססות שהתנהגו במטבח כבביתם. אין ברירה אחרת. הרהרה בעוגמה. בעודה ממשיכה בעבודתה לצד גרידות וקרצופים דחופים שלא סבלו דיחוי. מפללת לשלומה ומייחלת להצלחתו בשיחה החשובה עם מוסטפה-ידו-לענייני שלום המדינה.

עכשיו כבר נראה בבירור. זו פטימה. אשתו הולכת ומתקרבת בצעדים איטיים לכיוון הבית. לפחות לא אהיה תקוע עם נאצר הבכיון. נרגע בליבו. אולי היא גם יודעת קצת על מה שקורה כאן.

למה היא הולכת כל כך לאט, התעצבן, מניף את ידיו כמזרז. תבואי כבר. נפנופי הידיים כתגובה אזכרו לו שהוא עדיין לא מעודכן בקורה. בהסתכלות חוזרת הבחין בלא ייאמן. גובה הכנים הלכו והתגדלו עד לגובה הברכיים כשבכל פסיעה אולצה לדחוף נחילי כנים לצדדים דבר שהקשה והאט את קצב ההליכה.

כרגע, בעמדם בפתח הבית. עם ההבנה למראה המחמיר והעוקצני, הרגיש צורך עז להפליט מיני תגובות זועמות. למה היא ברחה מהבית. ובכלל; למה השאירה את הדלת פתוחה...

צחוק ילדים קטעו את מחשבתו ולשונו. כאילו אין מה לעשות ביום מכאיב שכזה, למולם נעמדו ילדים עבריים בגיל העשרה, עומדים וצוחקים. אחד מהם הגדיל לעשות בחקותו בלעגנות ובשנינה את מראה המצרים המתגרדים; ימין, שמאל, ראש, רגליים, קדימה, אחורה. דמו עלה לראשו. אנחנו סובלים ודואבים, והם צוחקים.

"בא נכנס הביתה." הייתה זו פטימה שניסתה לסכל את העימות הגדול' בעוד מועד. חוששת ויראה מעוד מערכה חסרת טעם ומשוללת היגיון של בעלה הכועס.

ידיו רעדו בזעף כשעיניו יורקים אש וזעם. מחשב ובודק בקדחתנות, כיצד יכול הוא להחזיר על אתר את הכבוד העקוץ והאבוד. היא, כמתורגלת כבר ידעה מה עליה לעשות. נטלה את נאצר המיילל ונבלעה בתוככי הבית.

ד.

פחדנית. חשב. עודו הוגה את סדר המערכה. קודם כל, לסלק אותם מהשטח, עכשיו ומיד. לא מתביישים לצחוק על העם המצרי, ועוד על מוחמד הדגול. ריר ניתז מפיו הרוטט. רגליו התרוממו בניסיון נואש להגביר את קצב הריצה בין הררי הכנים שהעצימו את זרם העקיצות כתגובה הולמת למפריע למנוחתם.

קערת החול המונחת ליד הדלת ליישור והשוואת הרצפה שאצל הסף, העלתה את הרעיון המקורי. עודו שוחק מניצול תרבות הילדים לשימוש כנגדם. השתגרה ידו בלהיטות לתוככי הקערה

זה חסר לו, שמוסטפה לא יעדכנו בידע הזהב שברשותו.

"תשמע מה שאני שאומר." נהנה מוסטפה מעצמו, אף שהגירודים לא פסקו לרגע. "היום על הבוקר כינס המלך ל'אסיפת חירום' את כל המכשפים, בהוראה דחופה ובהולה שגם הם יעשו כנים, כך שכולם ידעו גם הפעם, שזה סתם מעשה כישוף שמנהיג היהודים משה הצליח לייצר."

"למעשה. העסק הסתבך." המשיך מוסטפה בהתלהבות למול עיני מוחמד שמצמצו מהתרגשות. "המלך עמד על שולחן גבוה, שלא ייטבע בהררי הכנים שכבר הגיעו לגובהו, אמה מהרצפה. כשהוא מבקש ומפציר מהמכשפים לנסות שוב ושוב לייצר כנים, או לפחות כנה אחת. אך לאכזבתם הרבה ולתסכולו הגדול של המלך. הם לא הצליחו להמציא אפילו כנה אחת רוחשת."

"למה? מה קרה שהם לא הצליחו?" ניסה מוחמד להבין. "תשאל אותם" שחק מוסטפה. בהוסיפו "יש לזה שני סיבות פשוטות. הראשונה, שכל חכמת הכישוף שזה למעשה גאוות מדינתנו כל השנים, תקפה רק בדברים הגדולים מ'שעורה' ו'הם' בהתבוננו על חלל החדר המלא וגדוש ברוחשים זעירים הם יותר קטנים משעורה."

"ההסבר השני הוא," הוסיף מוסטפה בחשיבות ידענית בלתי מוסווית "כוח הכישוף בר-תוקף רק בעמידה על הרצפה, ולא בעמידה רחפנית על הררי כנים" כילה בעוקצנות.

"רגע." התפרץ מוחמד "אז יוצא שיש מכשפים כמו המכשפים הגדולים במדינתנו, ויש אחד משה מנהיג היהודים, שהוא לא סתם מכשף. רק יש לו איזה כוח שמימי..." נסער מוחמד נרגש מהגילוי המרעיש.

"נכון ונכון" הפליט מוסטפה בפנים חמוצות, עודו נתקף במתקפת גירודים בלתי רצוניים, לואט בקול שלא יישמע בחוץ "המכשפים עצמם אחרי כל הניסיונות שלא הצליחו, הודו ואמרו למלך..

"אֶצְבֵּעַ אֶלְקִים הוּא..."

מקורות:

במכת כנים לא הייתה התראה; מדרש שכל טוב. פגרי הצפרדעים הביאו למגיפות ולמתים כמעט כבמכה עצמה; מדרש הגדול. גובה הכנים עד הברכיים; לקח טוב. החול נהפך לכנים; שמות רבה. הכישוף שולט רק בגדול שעורה; סנהדרין סז: המכשף שולט רק כשרגליו על הארץ; פסיקתא זוטא.

מוסטפה כאילו חיכה לו. "ברוך בואך בצל קורתך, היום יש אצלי הרבה אורחים." ניסה מוסטפה לשדר עליזות. "חייבים לעשות משהו" היה מוחמד נחרץ. מתעלם מהתבדחות שכנו.

"ההבדל בינינו, הוא. שאני יודע מה שאתה לא יודע" הפטיר מוסטפה בחשיבות ששידרה בבירור למוחמד. אני יודע יותר ממך.

"מה אתה יודע יותר ממני?" לא התאפק מוחמד מלגלות את סקרנותו הבושרת אף שידע שהוא מעלה בהתעניינותו את שווי המידע.

כרגילתם, תוך כמה דקות, אחר כמה הבטחות של מוחמד ניאות מוסטפה לשתף בידיעות פרטניות שהוא מעודכן. בטון לוחש הפליט מוסטפה "הנחמה שלי הוא, שגם המלך פרעה סובל" בהבליעו חיוך קונדסי "הוא מתגרד כמוך וכמוני."

"אני לא מבין," התרגז מוחמד "מה אתה מרוויח שהוא סובל. ובכלל, גם במכה של הצפרדעים, הוא התיישר טוב, והוא לא נכנע בכלל. ואפילו השאיר את זה מיוזמתו לעוד יום, בגלל גאוותו ה..."

מחייך לעומתו פלט מוסטפה "אם אתה כבר מדבר עליו, אגלה לך משהו יותר" כשמוחמד מטה אוזן לשמוע כל מילה.

"לא האמנתי בהתחלה. אבל מקודם ראיתי את הכבש המקודש עומד וסובל מהכנים. ברחתי מיד משם, כמעט בכיתי מלראות את האליל הגדול עומד וסובל מהכנים האכזריות."

"לא נעים לי להתבטא." שח מוחמד בקול נמוך. "אבל משהו פה לא מסתדר. עד עכשיו אמרו. שמנהיג היהודים הוא עוד מכשף. אפילו טענו והצהירו שמכשפי המלך גם הצליחו לייצר דם ו..." "וזה ממש עזר לנו שהם הביאו עוד צפרדעים" קטעו מוסטפה בארסיות לעגנית.

"צודק. אבל לא לזה התכוונתי" ניסה מוחמד לסיים את דברו. אך מוסטפה קטעו בשנית. "אסביר לך הכל בדיוק. אך קודם, תן לי לומר את מה שאני יודע" בהזכירו, מי המעודכן שבחבורה, ומי הגיע על תקן מילוי סקרנותו. מוחמד השתתק מיד, רק